

Openbare zitting van 21.09.2015

Tijdens de zitting, worden de twee interpellaties samengenomen in een enkel punt.

Interpellatie van de heer André du Bus betreffende de maatregelen die voorzien moeten worden in het kader van de mogelijke opvang van oorlogsvluchtelingen

Mijnheer de burgemeester,

Het probleem van de oorlogsvluchtelingen in Syrië breidt zich uit en dat heeft gevolgen voor alle politieke bestuursniveaus in ons land: het federaal niveau, de provincies, de gewesten, de gemeenschappen. En ook het gemeentelijke niveau krijgt ermee te maken.

Er zijn niet alleen de problemen in verband met huisvesting waarvoor oplossingen gezocht moeten worden, maar ook problemen in verband met maatschappelijke integratie, het leren van de taal, onderwijs voor de kinderen, gezondheidsnoden, geleidelijke integratie van de volwassenen in een professioneel weefsel.

Het is opmerkelijk te zien dat er al heel wat burgerinitiatieven spontaan op poten gezet werden om die mensen die het vluchtelingenstatuut aanvragen, te helpen.

Onze gemeente heeft, nu al negen jaar, het hoofd moeten bieden aan de opvang van vluchtelingen door lokalen van het voormalige ziekenhuis van het OCMW dat toen niet meer in gebruik was, ter beschikking te stellen.

Mijn vraag is of dit onderwerp al aangesneden werd door het college, of er al specifieke vragen kwamen van de federale overheid aan onze gemeente, of er zich inwoners gemeld hebben bij de gemeente om hulp aan te bieden – zoals dat in andere gemeenten al het geval is -, of er concrete en operationele antwoorden gegeven werden. Dit zonder de problemen te vermelden waaraan het OCMW, waarop onvermijdelijk en structureel een beroep gedaan zal worden, het hoofd zal moeten bieden.

Ik denk ook aan het rijke verenigingsleven in onze gemeente dat actief zou kunnen deelnemen aan de oplossingen die geboden moeten worden aan deze nieuwe vluchtelingen, aan het sociale cohesieprogramma dat zich zou kunnen aanpassen aan deze nieuwe situatie, aan de rol dat het cultureel centrum kan spelen om een uitdrukkingsplaats aan te bieden die vaak nodig is om te praten over wat er gebeurd is, aan de scholen die snel geconfronteerd zouden kunnen worden met te veel inschrijvingen, aan de raadplegingen bij het ONE die voorzien zullen moeten worden, aan de extra woningen die gevonden zullen moeten worden, aan de informatie die de bevolking moet krijgen... Deze lijst is nog lang niet volledig. Maar het geheel omvat zoveel uitdagingen die, ten minste voor sommige, financiële steunen zouden kunnen zoeken via een ontwerp dat neergelegd wordt bij de ministers die betrokken zijn bij de verschillende onderwerpen.

Om een lang verhaal kort te maken, is mijn vraag hoe de gemeente zich voorbereidt om een deel van deze vluchtelingen op te vangen.

André du Bus

Interpellatie van dhr. Arnaud Van Praet, fractieleider LB (MR), ter attentie van dhr. Rik Baeten, schepen van Sociale Cohesie, over de Gemeentelijke initiatieven rond de hulp aan en de opvang van migranten

Mijnheer de voorzitter,
Mijnheer de schepen van Sociale Cohesie,
Beste collega's,

Mijn interpellatie ligt in de lijn van een moeilijk actueel onderwerp dat al verschillende maanden de Europese beleidsverantwoordelijken en alle lidstaten mobiliseert in het kader van de dramatische situaties in landen als Syrië en Irak. Die verplicht duizenden mensen ertoe in ballingschap te gaan om te ontkomen aan de gruweldaden van de oorlog en brengt een van de grootste migrantencrisissen sinds de Tweede Wereldoorlog met zich mee.

Het Europees Agentschap voor het beheer van de operationele samenwerking aan de buitengrenzen van de lidstaten van de Europese Unie (Frontex) schat dat er tijdens de eerste 8 maanden van 2015 500.000 mensen geteld werden aan de buitengrenzen van de Europese Unie.

Naar aanleiding van deze migrantencrisis en de menselijke drama's die ermee gepaard gaan, is de Europese Unie diep bedroefd. Ze probeert om een migrantenagenda op te stellen en meer recent nog een plan om de migranten onder haar lidstaten te verdelen. Sinds kort duiken er hier en daar weer grenzen op.

In België kwamen al duizenden migranten toe. In juli werden bijna 3.000 asielaanvragen ingediend, in augustus ongeveer 4.600. De overheid probeert op een menselijke en progressieve manier te reageren op de vluchtelingenstroom door, steeds nieuwe, opvangplaatsen te openen en door extra middelen in te zetten voor de behandeling van de asielaanvragen.

Hoewel de humanitaire en migratiecrisis waarmee ons land geconfronteerd wordt waardig aangepakt wordt, kunnen we niet negeren dat er op enkele kilometers hiervandaan spontaan een noodkamp opgezet werd. Een systeem van vooronthaal

georganiseerd door de federale overheid, onder bescherming van het Rode Kruis, biedt een alternatief aan zij die dat wensen.

Het belang dat beoogd wordt met het voeren van het debat in deze gemeenteraad, op niveau van de gemeente, is om op de hoogte te zijn van mogelijke initiatieven om mee te werken aan de hulp aan en de opvang van vluchtelingen.

Het beoogt ook om vooruit te lopen op de mobilisatie die, morgen, betrekking zal hebben op alle overheden die, nadat ze kandidaat-vluchtelingen opgevangen hebben, zullen moeten meewerken aan de integratie van heel wat van hen die erkend zullen worden als politiek vluchteling of tijdelijk beschermd zullen worden. De Gemeenschappen en de Fédération-Wallonie-Bruxelles zullen de komende maanden in de eerste rij staan: huisvesting, onderwijs van de kinderen, tewerkstelling en toegang tot gezondheidszorgen, enz.

In dat opzicht zullen de lokale overheden, zoals de gemeenten en het OCMW, ook hun plaats hebben in het kader van een optimale integratie van de vluchtelingen, of dat nu binnen het kader van een bestaande voorziening is, zoals LOI, of op eigen initiatief. Het zou ook interessant zijn om op de hoogte te zijn van eventuele vragen die hogere overheden al geformuleerd zouden hebben aan de gemeenten en het OCMW.

Indien u mij ten slotte toestaat, mijnheer de voorzitter, mijnheer de schepen, zou ik u willen uitnodigen om de verschillende mogelijkheden te onderzoeken die het onze gemeente mogelijk zou moeten maken om mee te werken aan de politieke opvang waarvan ons land de laatste maanden het voorbeeld gaf en om, op ons niveau, mee te kunnen werken aan de integratie van vluchtelingenfamilies.

Ik dank u.

Arnaud Van Praet

Fractieleider LB (MR)

De heer du Bus leest zijn interpellatie.

De burgemeester geeft het woord aan de heer Van Praet:

"Ik dank mijnheer du Bus die, met zijn interpellatie, de aandacht heeft gevestigd op een deel van de vragen die ik mij stelde, en hij is zelfs vollediger geweest, over de opvang op korte termijn van de asielzoekers. Ik zou deze vragen willen aanvullen met een perspectief op middellange of langere termijn. En in het bijzonder zou ik willen weten of de gemeente overleg pleegt met de andere bestuursniveaus (de gewestelijke of die van de Franse Gemeenschap) in het kader van de integratie van deze asielzoekers aangezien hun land van herkomst en de conflictzones die zij op dit moment ontvluchten de toekenning van een vluchtelingenstatuut, dat hen de mogelijkheid geeft op het grondgebied te blijven, zouden moeten rechtvaardigen.

Op het niveau van het Brussels gewest zullen er heel wat uitdagingen zijn voor wat huisvesting, sociale hulp en onderwijs betreft. Ik zou dus willen weten hoe het staat met de mobilisatie van de gemeenten in hun geheel, of u beschikt over antwoordelementen in dit opzicht, en met de mobilisatie van onze gemeente in het bijzonder. Wij hebben al een beetje de aanzet gegeven tot dit debat tijdens de commissie Sociale Cohesie. Dat is trouwens de reden waarom ik mijn interpellatie aan de heer Rik Baeten gericht heb, maar ik veronderstel dat ze betrekking zal hebben op verschillende diensten binnen het college."

De burgemeester geeft het woord aan mevrouw Servais:

"Ik zou alleen maar uw aandacht willen vestigen op het lot van de vrouwen in de conflicten. Dat lot gaat altijd gepaard met extreem geweld en wij zouden dus willen dat er specifieke opvang voorzien wordt voor hen omdat zij, voor het grootste deel, het slachtoffer zijn geweest van vervolgingen, geweld of oorlogsverkrachtingen."

De burgemeester geeft antwoord:

- "De dienst Onderwijs geeft aan dat de kinderen waarvan sprake is allereerst naar scholen zullen gaan die over voorzieningen beschikken voor de opvang en de scholing van anderstalige nieuwkomers (klassen voorbehouden voor anderstalige nieuwkomers). Toch ligt het voor de hand dat onze scholen openstaan voor het onthaal van deze kinderen. In functie van de leerjaren zijn er inderdaad nog*

plaatsten beschikbaar. Onze scholen werken aan de integratie van deze kinderen: zij krijgen aanvullende pedagogische middelen (lessen ter aanpassing aan de taal van het onderwijs, tussenkomst van vrijwilligers...).

- De dienst Gezondheid onderzoekt op dit moment de psychologische hulp die voorzien moet worden voor de opvang van de migranten:
  - Er werd al contact opgenomen met de vzw Psycho Etterbeek en met andere vzw's die de psychologische opvolging van deze getraumatiseerde bevolkingsgroepen zouden kunnen beheren, zoals het Rode Kruis, enz.;
  - Op vlak van voeding komen de bevolkingsgroepen toe met andere referenties, andere culturen. Er wordt daarom een sessie "Gezonde voeding" voorzien met het OCMW. Men wil, in aanwezigheid van een voedingsdeskundige, de basisvoedingsmiddelen (de verschillende "families") en de combinaties voor een evenwichtige maaltijd voorstellen.
- Voor wat de technische aspecten betreft, benadrukt het OCMW dat, tijdens de onderzoeksprocedure van de asielaanvraag (vluchtelingenstatuut of statuut van subsidiaire bescherming), het recht op sociale bijstand georganiseerd wordt door de wet van 12/01/2007 betreffende de opvang van asielzoekers. De asielzoeker heeft recht op opvang die hem de mogelijkheid moet bieden om een menswaardig bestaan te leiden. Onder opvang verstaat men materiële hulp door onderdak in een centrum van Fedasil. De wetgeving voorziet uitzonderlijke omstandigheden waarin het OCMW verantwoordelijk zou zijn voor de opvang. Op dit moment zijn wij nog op geen enkele van die omstandigheden gestuit, maar als het geval zich voordoet, dan moet men nog weten welk OCMW bevoegd is:
  - het OCMW dat zal aangewezen worden als verplichte plaats van inschrijving (code 207);
  - of bij gebrek, het OCMW van de plaats van inschrijving in het wachtregister.

In de praktijk heeft het OCMW zijn krachten al gemobiliseerd sinds de eerste dag van de gebeurtenissen. Bijvoorbeeld:

- *Op 9 september werd er een brief verstuurd naar Fedasil waarin de beschikbare plaatsen meegedeeld werden voor de eventuele opvang van asielzoekers;*
- *Onze diensten zijn ter plaatste gegaan om de hulp van ons centrum aan te bieden onder de vorm van voeding via voedingspakketten of onder de vorm van kleding via de stock van de sociale vestiaire van het OCMW. Men heeft ons meegedeeld (en wij hebben het ter plaatse kunnen vaststellen) dat deze hulp niet nodig was.*

Kortom, het OCMW blijft ter beschikking om zijn hulp aan te bieden als dat gevraagd wordt.

De burgemeester geeft het woord aan de heer Baeten:

"Bedankt, mijnheer de voorzitter. De opvang van migranten die de oorlogsgebieden op een waardige manier ontvluchten, is een zaak van de fundamentele rechten van de mens. Aangezien het centrale thema van de "Maand van de Solidariteit" dit jaar sociale rechtvaardigheid is, is het vanzelfsprekend gebleken dat het beleid van internationale solidariteit en dat van sociale cohesie van onze gemeente een belangrijke rol hebben in de opvang van de politieke vluchtelingen.

Zoals mijnheer Van Praet heeft verduidelijkt, zullen wij ons mogen verwachten aan een toestroom van meerdere migranten op het moment dat zij het statuut van politieke vluchteling verkrijgen. Op dit moment zijn er nog maar drie families toegekomen in Etterbeek die in onze gemeenschap geïntegreerd moeten worden.

Maar zoals we in het hele land hebben vastgesteld, is er bij de bevolking een groot verlangen om concrete hulp te bieden aan de opvang van de vluchtelingen.

Wij hebben contact gehad met verschillende organisaties en platformen om hen te vragen welke de concrete behoeften zijn waarin wij zouden kunnen voorzien. Zij hebben ons bevestigd dat er in termen van materiële hulp (kleding, enz.) niet zozeer noden zijn, maar dat er eerder nood is aan financiële steun en vrijwilligers alsook aan de terbeschikkingstelling van appartementen, studio's of huizen.

In termen van communicatie gaan wij deze informatie verspreiden op de website van de gemeente en wij willen ook de verenigingen, het cultureel centrum, de bibliotheken, enz. betrekken.

Wat de giften betreft, het Rode Kruis vraag financiële steun, niet alleen voor medische zorgen, maar ook voor de begeleiding in de zoektocht naar verdwenen familieleden en voor psychologische steun.

Andere verenigingen, die erg actief zijn op het terrein, zoals Dokters van de Wereld en het Consortium 12-12 dat verschillende verenigingen voor spoedhulp overkoepelt, hebben nood aan giften.

Oproepen voor vrijwilligers komen onder andere van de opvangcentra van Fedasil (het dichtstbijzijnde in Etterbeek is dat van Sint-Pieters-Woluwe), van de opvangcentra van het Rode Kruis, van de Mouvement Convivial en andere centra. Ik denk eraan één enkel e-mailadres aan te maken "benevols.refugies" waartoe potentiële vrijwilligers uit onze gemeente zich kunnen wenden.

Voor de oproep aan eigenaars die een woning willen verhuren is er onder andere Caritas International en Convivial.

Vanuit de invalshoek van sociale integratie heb ik kennis genomen van een interessant project van het OCMW van Kortrijk met "buddy's": inwoners of gezinnen die hetzelfde profiel hebben als een gezin van vluchtelingen en die de taak op zich nemen om hen te begeleiden en hen te helpen bij het leggen van contacten.

Op middellange termijn kunnen verschillende lokale actoren een belangrijke rol spelen in de sociale integratie van de vluchtelingen: voor wat de sociale cohesie betreft, is er een netwerk van verenigingen die alfabetiseringslessen, lessen Frans als vreemde taal en schoolhulp aanbieden, maar ook acties rond samenleven die georganiseerd worden in de wijken en die tot doel hebben om het samenleven, en dus de integratie op langere termijn, te bevorderen. Wij hebben al een vergadering gepland met de betrokken verenigingen om te kijken wat we zouden kunnen realiseren. We moeten rekening houden met het feit dat de verenigingen al geconfronteerd worden met wachtlijsten en dat hun middelen beperkt zijn, maar wij hopen steun te krijgen van het Gewest in het kader van zijn actieplan dat afgelopen donderdag werd aangekondigd.

Tot slot is er nood aan administratieve en juridische informatie voor de vluchtelingen. De organisatie CIRE, die zich op enkele meters van onze gemeente bevindt, aan de andere kant van de Vijverstraat, organiseert daarom juridische infosessies voor vrijwilligers, al dan

niet juristen. Het gemeenschapshuis Chambéry denkt er ook aan een dergelijk informatiepunt te openen voor de vluchtelingen en ook daar is er de mogelijkheid om financiële steun te krijgen van het Gewest."

De burgemeester geeft het woord aan mevrouw Bertieaux:

"Ik zou graag een kleine verduidelijking geven over de huisvesting en de sociale vestiaire van het OCMW. Voor wat de huisvesting betreft, hebben wij van Fedasil een brief ontvangen en hebben het op de hoogte gebracht van de mogelijkheid personen te huisvesten op 9 september. Bij wijze van voorbeeld, wij beschikken over één plaats in het autonomiehuis voor een jongere tussen 18 en 24 jaar. De situatie kan natuurlijk evolueren en het is dus mogelijk dat, wanneer men ons voorstelt een persoon te huisvesten, wij hetzij over meer plaatsen beschikken, wij hetzij geen enkele plaats meer ter beschikking hebben.

Voor wat de sociale vestiaire betreft, hebben wij, bovenop de kleding, ook een capaciteit ontwikkeld om mensen te voorzien van huislinnen (dekbedden, lakens, enz.). De mensen die zich in het Maximiliaanpark gevestigd hebben, beschikken op dit moment inderdaad over het nodige materiaal om te leven, maar het is erg waarschijnlijk dat zij zich op het grondgebied van de gemeente zullen komen vestigen. In dat geval en omdat deze mensen met kleine zakken zijn toegekomen, zal al het materiaal waarover wij in de sociale vestiaire beschikken, in dit geval beddengoed, ook voor hen beschikbaar zijn temeer omdat wij er vaak grote hoeveelheden van ontvangen. Ter informatie, mijnheer de burgemeester, gisteren zijn er tweeënhalve bestelwagens toegekomen met materiaal voor de eerste levensbehoeften, goed ingepakt en splinternieuw (slaapzakken, tandenborstels, enz.), van een Europese vereniging. Samenvattend, het OCMW is bereid om de uitrusting waarover het beschikt uit te delen zodra dat nodig is."

De burgemeester geeft het woord aan de heer du Bus:

"Ik dank u, mijnheer de burgemeester en ik dank ook mijnheer Baeten en mevrouw Bertieaux voor hun respectieve antwoorden. Ik stel vast dat de gemeente de nodige initiatieven neemt om, zo nodig, de vluchtelingen die naar ons grondgebied komen, op te vangen. Ik heb drie bedenkingen:

- De eerste heeft betrekking op de interventie van mevrouw Servais over de vrouwen, een interventie die ik erg gewaardeerd heb. Maar laten we niet vergeten dat de vrouwen een grote rol hebben in de oplossing van de spanningen. Ze mogen niet teruggebracht worden tot slachtoffers, maar moeten ook beschouwd worden als geprivilegieerde actoren in de oplossing van allerlei spanningen;
- De tweede heeft betrekking op de interventie van de heer Baeten: ik uit eenvoudigweg de wens dat er in het volgende nummer van "Leven te Etterbeek" bepaalde informatie opgenomen wordt die u gegeven heeft zodat onze medeburgers op de hoogte gebracht worden van de modus operandi die u in werking wil stellen;
- En de derde heeft betrekking op een Syrische vereniging, die, als ik een goed geheugen heb, gevestigd is aan de kant van Sint-Antoon. Deze vereniging had projecten ingediend in het kader van het Sociale Cohesieprogramma (het eerste in 2005, het tweede in 2010, als ik me niet vergis), maar, in ieder geval, kennen de leden van die vereniging de Syrische bevolkingsgroepen die hier toekomen heel goed omdat ze afkomstig zijn uit hetzelfde land. Het zou dus nuttig zijn, indien nodig, om opnieuw contact op te nemen met verenigingen die een erg belangrijke rol van tussenpersoon op zich kunnen nemen als er Syrische vluchtelingen toekomen op ons grondgebied."

De burgemeester geeft het woord aan de heer Van Praet:

"Ik zal kort zijn, mijnheer de voorzitter. Ik dank de verschillende sprekers voor hun antwoorden. Het is een dossier dat de neiging heeft te evolueren. Op dit moment zijn er voldoende opvangplaatsen, maar het idee voor een eerlijke verdeling tussen de gemeenten wordt al uitgesproken op federaal niveau en op niveau van de opvangplaatsen. Men negeert dus welke de toekomst zal zijn van dit dossier aangezien de toestroom op dit moment constant is.

Wat de opvang betreft van personen die het statuut nog niet hebben, denk ik dat we de gewestelijke en communautaire overheden de hand moeten reiken, op gebied van het beleid op langere termijn betreffende de begeleiding en de integratie van de gezinnen die naar Brussel, naar Etterbeek of naar ergens anders zullen komen en onze bevolking zullen doen toenemen met nog ongekende proporties. Ik formuleer dus de

wens dat dit dossier voortdurend opgevolgd wordt door het college en dat het college, wanneer het dat nodig acht, de raad nuttige informatie kan verschaffen, via mijnheer Baeten of mijnheer de burgemeester. "